

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 25 K. — f.
 Három óra — — 18 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona.
 Magyarországra 63 K. — f.
 Egyébb külföldre 75 K. — f.

TELEFON: 98.

BARS

N. v. p. riad. p. a. t. v. Bratislava
 čís. 25448/III. a 1925

HIRDETÉSEK:

□ centiméterenként — filler.
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként — filler.

Gyakori hirdető- és a velánk
 összeköttetésben levő hird. irodák
 árengedményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A közliratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adotnak.

Alapította: **HOLLÓ SÁNDOR.**

Megjelenik:
Minden vasárnap reggel.

Szerkesztésért felelős: **A LAP KIADÓJA.**

A hirdetőseket, előfizetőseket s a reklám-
 cikkeket a kiadóhivataltba kerjük utasítani.

A lap kiadója: **NYITRAI és TÁRSA.**

Felsőzsemer.

A falu, amelyről hajdan úgy beszéltek az emberek, a sajtó és az irodalom, hogy „a jó vidék”, többirányú nagy elvágatásan ment keresztül. Az tagadhatatlan, hogy az anyagiasságtól soha sem volt mentes a falu, de a régi időben az inkább csak a józan takarékosságban és a súlyos munkával szerzett garas kellő értékelésében nyilatkozott meg, mint tulzón beteges materializmusban, amelynek ereje képes legyűrni a lélek feltörekedő nemesebb érzeit és indulatait is.

Ma azonban megdőbbsőbb hírek érkeznek a falvakból. A falusi nép egyrésze ma már gondolkodás nélkül áldozza fel lelkét a Mammon oltárán és a vagyont, a pénzt tette meg házának istenévé. Jól tudjuk, hogy mindez a szerencsétlen világháború erkölcsromboló hatása, de hitünk szerint a világháború idejéről való távolodás arányában kellene javulni a háború által felforgatott néperkölcsöknek is, ezzel szemben pedig éppen az ellenkezőjét tapasztaljuk itt a mi vidékünkön is.

Eltűnt a szeretet az emberek köréből, de eltűnt még a családok köréből is. Családok állanak harcban egymással, rokonok küzdelme emészti fel az erőket és morzsolja szét a keserves és fáradságos munkával szerzett kis falusi vagyonoikat, családi egzisztenciák egykori biztos alapjait. Az idegenek, a szomszédok vagy az egykori jóbarátok barázda és csepegő peréken tecsérlik el idejükkel, pénzükkel együtt a régi barátság érzelmeit is és jobb munkára érdemes erővel építik egymás köré az ellenséges állásokat, amelyek mögül még az unokáik is dobálni fogják a családi harag mérge bombáit egymásra, ám azt sem tudván, hogy miért mindez? Csak úgy családi hagyományból, belezületlett tudatalatti családi ösztön-szerűségből.

Bizony a jó vidék, a régi csendes falu nagy átalakuláson ment keresztül. Az átalakulásnak tagadhatatlanul vannak jó irányai is, de bizony vannak helytelen, rossz irányai is fölösszámmal. A családi élet alapjainak megingása ezek között egyike a legpusztítóbbaknak. Az „egyke” nemzetgyökeret rágo emberfilokszérája mellett a családi élet, a családi tisztas erkölcsök meglazulása a falu életének legnagyobb veszedelme. Szülőgyilkosságok, feleséggyilkosságok, férjgyilkosságok,

tömeges arzénmérgezések, falusi asszonyok karesetforrásként üzött anyagyártásai szomorú szenzációi lettek a mi vidékünknek is. Hogy hová jutott, hová züllött a falusi családi élet a régi népkalendáriumok cimlapjain ábrázolt idilliktől: legmegdőbbsőbbben illusztrálja a felsőzsemeri feleséggyilkos férj vallo-mása, aki azt mondta a lévai kihallgatásakor, hogy jobban érzi magát a börtönben, mint érezte magát otthon.

Nem szeretnénk azt, hogyha valaki félreértene bennünket. Nem szándékunk a gyilkost védeni ezzel, azért nem is kutatjuk, hogy az asszonygyilkos vallo-másának ez a része igaz-e, helytálló-e, őszintén szakadt-e ki a lelkéből a rettenetes tettének sulya alatt feltört töredelmes megbánás nyomán, vagy csak számításból mondta, hogy könnyítsen vele sorsán, amely az igazságszolgáltatás kezében van. Azt sem állítjuk, hogy ez talán mindennapi tünet volna, de a családok körében történő bűntények statisztikája a vidékünkön állandóan felfelé tendál, ami kell hogy gondolkozásra készítse a néplelkekkel foglalkozókat.

Akárhogy is van ez, de annyi bizonyos, hogy végtelenül szomorú mementó ez a falvak mai családi életéből, amelyeknek hajdani erős alapjait halálos veszedelmesen kezdte ki a tulzó materializmus férgé, amely nincs tekintettel szülőre, gyermekekre, férjre vagy feleségre, határtalan önzésében elvakulva, semmivel sem törődve meg a maga elképzelte uton saját romlása felé, de magával ragadja az egész családot is a romlásba, pusztulásba. Egészséges lelki megújodásra van szüksége a falunak, friss éltető levegőre, amelyben egy egészséges lelkiség diadalmaskodni tud a beteg anyagiasság felett!

A Magyar Nemzeti Munkás és Földműves Párt

országos végrehajtó bizottsága és orsz. pártvezetősége Léván a párt vezető funkcionáriusainak nagy érdeklődése mellett vasárnap ülést tartott, Tomesz András dr. pártelnök vezetésével. Ez az ülés a párt jövő életére vonatkozólag rendkívül fontos határozatokat hozott, amennyiben elhatározta a párt átszervezését és a szervező munkálatok intenzívebb tétele érdekében a területi beosztás tekintetében megfelelőbbnek látszó Lévat jelölte meg országos központjául az eddigi Losonc helyett.

Elhatározta a losonci főtittkarság likvidálását és Léva székhelyre új országos főtittkarság felállítását. Az országos pártvezetőség a

Magyar Nemzeti Munkás és Földműves Párt országos főtittkárává egyhangúan Háromynyi Jánost, a párt eddigi tittkárát választotta meg, aki eddigi működésével érdemelte ki a pártvezetőség teljes bizalmát.

A pártvezetőség ujjaalakította az országos végrehajtó bizottságot is. A végrehajtó bizottság tagjaivá egyhanguan a következőket választotta meg: Molnár Sándor Pelsőc, Bélik József Léva, Jaszeniczky János Szenc és Tóth Sándor Naszvad. Ezzel kapcsolatban kimondta a pártvezetőség azt is, hogy a párt mindenkor országos elnöke egyben tagja a végrehajtó bizottságnak is.

Tomesz András dr. ezután bejelentette az országos pártvezetőségnek, hogy a sok küzdelemben, amelyet a párt és a magyar munkásság szervezése és érdekvédelme érdekében éveken keresztül kifejtett, annyira befeláradt, hogy egészségi szempontból sem bírja már tovább ezt a nagy munkát, azért megköszöni a bizalmat, amelyet a Magyar Nemzeti Munkás és Földműves Párt őt meg-tisztelte és elnöki tisztéről lemond, de kijelenti, hogy a pártnak továbbra is hűséges és harcos tagja lesz.

Szakáll Balázs (Dunaszerdahely) orsz. pártvezetőségi tag méltaitja ezután elismerő meleg szavakkal Tomesz András dr. nagy munkáját a párt alapvető munkálatainál és indítványára a pártvezetőség köszönetét fejezi ki Tomesz Andrásnak.

A pártvezetőség ezután az országos elnöki tisztre Kersék János dr.-t (Léva) választotta meg egyhangulag, akit elnöki tisztében a legközelebbi időben Lévára összehívandó országos kongresszus fog meg-erősíteni.

A választás után Kersék János dr. állott szólamra, aki megköszönte a megtisztelő bizalmat, rámutatott arra, hogy a szlovencskói magyar munkásság nemzeti és szociális törekvései iránt mindig a legnagyobb szeretettel viseltetett és ebben mindig támogatta is őket. Kifejtette, hogy a Magyar Nemzeti Munkás és Földműves Párt azok közé a pártok közé tartozott a multban, amely zászlajára a magyarság iránti szeretetet és a magyar munkásokért való hűséges önfeláldozást írta. Tagadhatatlan, hogy a szlovencskói magyarságot csak a legszélesebb keretű szociális politika és a legitimebb kultúra juttathatja el az őt megillető helyhez. A magyar munkásságban az erő kiaknáztatlan hever. A magyarság vezető köreinek kötelessége a magyar munkásság segítségére sietni, hogy az a méltatlan erő, ami a magyar munkásságban van, felszabadulva, tisztességgel, emberi önértéssel és magyar büszkeséggel harcolni tudjon az egyetemes magyarságot. Meg kell suhogtatnunk a munkáslelkekben is a nagy szépségek szárnyait, a kultúra a magyar munkást fájától el nem szakíthatja, hanem csak odaállíthatja. Hogy ha a magyar társadalom teljes erejével segítségére siet a szenvedő szlovencskói magyar munkásságnak, akkor ez az osztály örökre hozzákapcsolódik.

Kötelessége azonban minden munkásnak, akinek szívében ott él a magyar öntudat, hogy amikor nemzetéről, nyelvéről, hitéről és az egyetemes magyarság érdekében fel kell lépnie, becsülettel lélekkel tudjon állani a küzdőtérre a többi magyar párttal együtt. Hitvallást tesz amellett, hogy a Magyar Nemzeti Munkás és Földműves Párt a szlovencskói egyetemes magyarság küzdelmében együtt halad a két nagy testvér magyar párttal.

A Magyar Nemzeti Munkás és Földműves Párt teljesen átérzi sorsának közösségét a

polgári osztályokkal és ennél fogva összetudja egyeztetni az osztályérdekeit is az elnyomott magyarság érdekeivel. Mindezekért cserébe felhívja a polgári társadalmat a munkástársadalom érdekeinek támogatására és a munkáskérdések korszerű megoldására. A Magyar Nemzeti Munkás és Földműves Párt a munkásság, a földművelés, a törpegazdák és a földbirtokreform következtében elképzelhetetlenül nagy nyomorba jutott földmunkásság védelmére fogja fektetni a jövőben is erőinek teljesét.

De kötelességünk figyelmeztetni — folytatja — az ortodox marxizmusba süllyedt vagy tévelygő munkásságot is nemzete iránti kötelességeire és a munkásságtól elzárkózó magyar társadalmat a szlovenszki magyar munkásság emberi törekvéseinek megértésére és támogatására. Mindenkinél be kell látnia, hogy pártunk nem csak a magyar dolgozók, hanem az egész szlovenszki magyar kisebbség érdekében fejt ki értékes munkát, nem rendbontó tehát, mikor a polgári osztályokat is kötelességeikre figyelmezteti, de társadalom építő.

Az erdélyi magyar irodalom.

BOLEMANNÉ Zorkóczy Atala
felolvasása a Lévai Kaszinóban

(Befejező közlemény.)

A közönséggel való szorosabb kapcsolat és összekötöttség kimélyítését célozzák a társaság vidéki előadó estjei. Az erdélyi körutakat budapesti meghívás követi sorra, — hol a román kövöt is részt vett az erdélyi magyar írók forró sikert aratott felolvasó estjén. — Sajnálattal és érthetetlen okokból, valószínűleg rosszulindult intrikák gáncsolták el a Helikon írók tavaly május hóra Szlovenszkon tervezett felolvasó kiutját. A program Lévitől Pozsonyig és Ungvárig percnyi pontossággal meg volt már állapítva. Az országos hivatal elutasító végzése szerint azonban az erdélyieknek hiányzott a fellépéshez szükséges „artistaengedélyük” s így az egész szép terv semmivé foszlott. Az új irodalmi alaku-

lat önmagának legjobb reklámja. Az olvasótábor, az állandó előfizetők száma napról napra nő. Bánffy Miklós lankadatan agilitása nem elégzik meg a nevével és személyével járó természetes nimbusz nyújtó ajándékkal. Azontul, hogy sokoldalú tehetségét az akció szolgálatába állítja, élénken kiveszi részét az adminisztráció sokszor kényelmetlen munkájából is, tárgyal, előfizetőket toboroz, utazik a történelmi név viselője és Erdélynek ma is legelőkelőbb rangu főura, a névtelen köz-katona kötelességtudásával állja a harcot és védi a pozíciót, ahova a magyar sors állította őt. Kemény János báró ifjú hitvese, a messzi északi nép idegenajku gyermeke, férje rajongó és lankadatan munkásságának hű társává vált a későbbi idők folyamán. Vajjon nem kell-e mély megilletődéssel tudomást venni az eszme nemes és igaz voltáról, mely az idegen származású lelket is lebilincseli, szívvel, lélekkel magáévá teszi! Kemény báróné az évenként megismétlődő Helikon összejöveteleken ma már kifogástalan magyar nyelven üdvözlő vendégeit. Avagy lehet-e felenlítés nélkül hagyni Kós Károly nevét, a finomtoló szótárai modern Robinzonét, aki építész-mérnök létere maga szánt és kaszál, sajátkezűleg építi fel természetből és fából összerőtt tornyos bagolyvárát, kézsajtóján maganyomja könyveit, melyeknek művészi illusztrációi és pompás kötése szintén az ő sokoldalú tehetségét dicsérik. Reprezentatív könyve a „Varjunemzettség”, melyből legjellemzőbben és legszínesebben árad az erdélyi levegő. „Kalotaszeg” című írása saját bevallása szerint legkedvesebb könyve, melynek találó kritikája a mélyérzésű író előjáró pár szava: „Egy hosszúra nyúlt élet se lenne elég idő arra, hogy Kalotaszeg méltó könyvét megírjam, tehát elmesélem ezt, amit a szívem diktál.” Az elmélyődő olvasó pedig minden betű és sor mögött kiérzi a föld és a nép iránti forró szeretetet, mely az író művét eléjétől végre áthatja.

Az eddigi általánosságban elmondottak után, szeretnék még néhány legújabb Szépműves könyvről és a Helikon keretében tömörült írókról megemlékezni. A verses iro-

dalom két kimagasló tehetsége Reményik Sándor és Aprily Lajos köré előkelő gárda sorakozik. Tompa László, Oiasz Lajos, Szombati-Szabó, Bartalis János, Endre Károly, Dsida Jenő, mind az erdélyi költészetet hivatott művelői. Reményik Sándor Igéjém idézem s evvel leghatásosabban méltatom a transzylván lírát, mert irányelvet hűségesebben még nem igen követtek az irodalom terén. Irja pedig Reményik Sándor a ragyogó szavu poéta: „Vigyázzatok ma jól emberek, És ahittal ejtsétek a szót, A nyelv ma néktek végső menedéktek, A nyelv ma tündérvár és katakombá, Vigyázzatok ma jól, mikor beszéltek.”

A prózaírók közül a már fentemlített Bánffy (Kisbán) Miklós, Barde Mária, Kós Károlyon kívül az eredeti, figyelemre méltó írók egész serege tömörül a Helikonban. Pálffy né Gulácsy Irént az erdélyi irodalom fedezte fel és Hamuesó című regényével indult meg a Szépműves könyvek sorozata. Talán leghelgelőbb kritika ránézve, ha nem nevezzük őt tipikusan nőírónak, de tehetségét a legjobb férfiakal egyenértékűnek ítéljük. Erős, mély meglátások, nehéz problémák pompás beállítása, a meseszöveg színes, de biztos fantáziája és ragyogó nyelvezet jellemzői a Gulácsy Irén tehetségének. Fekete völgyének című könyve a történelmi regényírás terén eseményszámba ment. Gyallay Demokos már az impériumváltozás előtt is elismert író volt. Nem a mai súlyos és kiábrándító problémákat tárgyalja könyveiben, hanem szeiél, kedvesszavu mesélő, akinek írásaiba szívesen merül el az olvasó. Kádár Imre gazdag publicisztikai tevékenysége mellett, izig-vérig modern író, aki sokoldalúságában, figyelemre méltóan ír regényt, drámát és verset egyaránt. Fekete bárány című regénye, írói pályájának szép sikert hozott. Most Kuncz Aladáról kell megemlékeznünk, aki ma már sajnos nem az Erdélyi Helikonnak, hanem az Erdélyi magyar Pantheonnak tagja. Méltán megilleti őt az a hely, melyet elhunyt nagyjainak biztosít a megbecsülő, hálás utókor. Halálával fájdalmas veszteség

Léva története a 17. században.

Írta: HAICZ KÁLMÁN dr.

VI.

Augusztus 24-én Horvát Márton 40 hajduval Sz. Keresztről Ujvárbá megy, 26-án visszajön és 31-én Nyitrára megy Rhédeyhez, Rhédey szeptember 9-én érkezik Garamszentbenedekbe, innen Gácsra, majd Kassára megy, ahonnan 13-án érkezik vissza. (Eszterg. kápt. ltár. 1606. évi Regesták.) Mozgalmas idők!

De térjünk vissza Kollonichhoz. A Bocskay-felkelés óta Bécs gyanus szemekkel tekintett rá. Ama körülmény, hogy Bocskay népe Kollonich jóságait nem bántották és Léva várát is — úgy látszik — csak tessék-lássék módon tartották zár alatt, ama gyanuba keverte, hogy a felkelőkkel tart. Igaz, a magyarság szerette, mert nemcsak vítétsége, hanem áldozatkészsége és a szegénységgel szemben annyiszor kimutatott bőkezűsége és pártfogása mindenféle ismeretes volt. Ezért szinte bocsánatot kértek tőle, hogyha jóságait ki nem kerülhették. Legjobban megérthetjük ezt Pogrányi Benedek leveléből, amelyet 1605. január 2-án Kollonichhoz intézett: „Az én jóakaró, bizodalmas patrónus uratam az egész vítéltő nép szánja az ő jóvoltáért és vítétségeért, de azt mondják, kénytelenek reá menni. Ekkoráig még semmi jóságát nem tulajdonították el.” (Takáts. Régi idők, régi emberek. 302.) Kollonich maga írja meg január 17-én Mátyás főhercegnek, hogy három ízben írt Bocskaynak és megköszönte neki, hogy jóságait megkímélte. (U. o. 300.)

Egyes körök Bécsben már 1605-ben azt kívánták, hogy Kollonichot mozdítsák el állásából, vagy melléje német vicegenerálst állítsanak.

Kollonich a vádokról értesülvén, 1605. január 17-én maga kérte Mátyás főherceget, hogy mentse fel állásától. Levelében megírja, hogy Bocskayt a vérontásnak elkerülésére kérte. „Írtam a rebellis megyéknek is és hűségre intettem őket. És mégis engem gyanúsítanak és rágalmaznak. Nevemet jól ismerik német és olasz földön s így jobb lesz ha elköltözöm onnét, ahol folyton áskálódnak ellenem. Bár életem katonáim között nincsen biztonságban, eskümet halálomig megtartom. Könyörgök felsége, vegye el tőlem és bizza másra tisztemet. Mindenemet feláldoztam már s bizalmatlanság és gyanakodás lett a jutalmam. Tisztemet nem bánom, de becsületemet nem hagyom. Fegyverrel védem magamat rágalmozóim ellen!” (U. o. 300.)

A felmentés egyelőre elmaradt, sőt Kollonichot a béketárgyalásokba is bevonták. Rudolf király maga hívta őt e célból Prágába, ahonnan 1606. június 29-én Thurzó Györgynek azt írta: „Az mi én rajtam áll, bizony örömet fíradok itt az tanácsnál; reményilem is leszen tekintete a magyarok kívánságának.” (Takáts i. m. 302.) 1606. szept. 23-án Thury Ferenc újvári generális vicekapitánnyal együtt vett részt a bécsi értekezleten, mely az 1605. június 23-án kötött és a király által augusztus 6-án jóváhagyott békét elfogadta. Az 1606. november 11-én megkötött zsitatoroki békeokmányt a magyar részről Thurzó György gróf, Kollonich Sigfrid, Batthyány Ferenc soproni főispán és Erdődy Kristóf írták alá, azaz Kollonich e béketárgyaláson is résztvett. (Takáts. Régi magyar kapitányok és generálisok. 430.)

Kollonich ekkor már igen súlyos anyagi helyzetbe jutott. Mint tudjuk, felesége örökségének biztosítására mindketten kölcsönöket vettek fel, amelyekkel birtokaikat megterhelték. Ez adóssággal azonban könnyen megbirkózhatott volna.

Katonáinak fizetelensége sodorta őt az anyagi válságba. Hogy a végvárat katonái széjelen ne szedjedjenek, fizetésükről kellett gondoskodnia. Bécsben azonban minden kérése, sürgetése süket fülekre talált. Szegény Kollonich, hogy katonáit fizethesse, kölcsönökhöz folyamodott. E kölcsönök még ezredes korára nyulhattak vissza, mert a Dobó-örökség feletti alkudozások befejezése után Rudolf király 1604. február 24-én azt írta Perényi Zsófiának, hogy Kollonich követelését más uton fogja megtéríteni. (Századok. 1899. 128.) Mikor Kollonich generális főkapitánnyá lett, ebbeli gondjai is megnövekedtek, mert a végvárak őrsége csak őt szorongatják. Már 1605. január 8-án azt írta Mátyás főhercegnek, hogy koldusbotra jutott.

Mennyire rugott adóssága? Nehéz megállapítani, valamint azt sem tudjuk pontosan, mennyit tett ki követelését a hadikincstárral szemben. Mint generális főkapitánnyal évi fizetése a 10,000 forint meghaladta; csak hogy a kincstár ezzel is adósa maradt. Kollonich ennek következtében hitele is megrendült ugyannyira, hogy pl. mikor 1605. január havában katonasága részére a garamszentbenedeki apátságtól zabot kért, csak ísmételt kéréseire és a vármegye közbenjárására kötelezvény ellenében kapott 484 szapu zabot 121 forint értékben. (Eszterg. kápt. ltár. Caps. Eccl. 21. f. 5, 1.)

Addig amíg a felesége élt, az udvarral szemben való követelését nem sürgette. A király, hogy valamit tegyen, Freistadtot 110,000

érte az erdélyi irodalmat. Embernek és írónak egyaránt európai műveltségű volt. Előkelő esztétikai érzéssel írt esszét, novellát, regényt, szerkesztett lapot, szemlé, fordított, mindaddig míg munkás kezéből ki nem hullott a toll. Fekete kolostor című hatalmas regénye, melyet a háború alatti francia internáltságáról írt, a szenzáció erejével hatott és írói működésének hatásos betetőzése volt. Ligeti Ernő kezdetben versírónak indult, csakhamar azonban az oevrének megfelelőbb prózai irodalommal jegyezte el magát. Regényei közül a kétségtelenül a legutóbb megjelent Idegen csillagok aratta legértékesebb sikerét. Könyve Ira Aldridge-ről a híres néger színésznőről szól, akit egyesek a világ legjobb Shakespeare színésznőjének tartottak. Ligeti könyvében a történelmi adatokon túl, természetesen sok van az író önkényes elképzeléséből és dicsőretére legyen mondva Ligeti Ernőnek, a históriát a mesével oly kongeniális egésszé formálta, hogy a lebilincselő érdekességgel megírt könyv úgy lélektanilag, mint a mesészővel illetőleg teljesen zökkenésmentes. Külön felemelésre méltó az az izléses ökonómia, mellyel Ligeti a szenzációhajhászt kertüli bizonyos témákkal kapcsolatban, melyeknél a kevésbé finom érzésű író tolla könnyen és többnyire kisiklik. Szuggesztív erejű író Ligeti, aki játszva szerzi meg az olvasó szimpátiáját feketebőrű hőse számára. Ennek oka talán az, hogy nem ekzotikus báványt rajzol elénk, Ira Aldridgeben, aki beteg idegzettű, hisztériás nők rajongásán nőtt nagygyá, de egy megvetett származású, gyakran csak néger művelőként szenvedő, mélyen érző, boldogságért és komoly művészi hírnévért utolsó leheléig küzdő tragikus sorsu ember. Ligeti könyve nívós komoly munka, méltó utóda a Két Bösözrményi című regében megjelent hatalmas művének. Csillagos név következik a listán. Makkai Sándor a poéta, a tudós, a finom esszé író, aki egyebekben erdélyi református püspök. Csak az ő széleskörű tudása, iatenfélőben pápi és emberi képességei s nagy műveltségének közös összefogása ajándékozhatta meg az egyetemes magyarságot oly

nagyszabású művel, mint az Ördög szekere. Hatalmas történelmi regény ez a könyv, Báthory Gábor a legboldogtalanabban emléktű erdélyi fejedelem és szerencsétlen huga történelmét dolgozza fel mesteri kézzel könyvében a poétáspüspök. Valóban magas szemlémű emelkedettségre vall az a mód, ahogyan Makkai regényében a legkényesebb témákhoz is hozzányúl. Igazolása annak, hogy mindent meg lehet írni, ha a tiszta irodalom jegyében alkot az író. A történelmi milieufestésben oly bravuros jártassággal áru el Makkai, ami alapos és mélyreható tanulmányok eredménye lehet csupán. Témáját lebilincselő mesészővés és pompás nyelvezet színes mezébe öltözteti, oly megyőzően, hogy seholsem érezzük, hol végződik a história, hogy helyt adjon a poetica licenciának. Az Ördög szekere olyan könyv, ameynt nem csak illik, de el is kell olvasnia minden magyar embernek. — Aki az erdélyi irodalommal foglalkozik, meg kell hogy jegyezze Tabéry Géza és Szántó György nevét is. Az előbbi már a régebbi írőgenerációhoz tartozik, számos figyelmet keltő regénye jelent meg még 1918 előtt. A hatalmas sorsfordulat szorosan Erdélyhez kapcsolja őt, áttitődik az egész ember és minden írása erdélyi szellemmel s ma ő a transzilván irodalomnak egyik legelkecsőbb zászlóvivője. Szántó György a tragikus sorsu író születésénél fogva is kell, hogy érdekeljen minket. Bőlcsoje itt ringott a Vág mellett. A kegyetlen sors látásától fosztotta meg a festőnek indult művészbembert, aki Isten különös kegyelméből megőrizte lelkében a sok színt, fényt és csillogást, amit piktorszeme felszívott és bár örök sötétegre kárhoztatva, ecsetje kihullott kezéből, tollat ragadva ontja érzékeny fejtülei lekvilágának szinompáját, hatásos és feltűntet keltő műveiben szíjjel. Regényei közül általánosan ösmert a Babel és a Mata Hari. Karácsonyi Benő a mának, a ránk sulyosodó nehéz időnek élesszemű, de melegsívű dalnok. Új élet kapujában című regényében erősen naturalista aláfestését adja a háború borzalmából hazakertül, mindenéből kifosztott intellektuelnék. Tunák

Ádám mérnök féllábbal jött haza a fogságból, de talán ez fáj neki legkevésbé. Hazát, otthonát, családot, boldogságot, kenyeret — minden elnyelt a háború szörnyű molochoja. A könyv színesen, frissenperdülő akcióval, kitűnő jellemrajzival élvezetes olvasmány. Himmelnék a félbenmaradt medikusbőchnak port-réja külön figyelmet érdemel.

Most még három író három könyvével szeretnék foglalkozni. Utoljára hagytam a három, egymástól teljesen különböző munkát. Az egyik igaz való, históriai tényeken alapuló, bizonyos fokig történelmi mű. Ez Bárd Oszkár dr. Liszt Ferenc. A másik szinte önvallomásként ható élettörténetis ha tévedek is, impresszió az, hogy az író önéletrajzát adja könyvében, melynek címe Isten igájában, a szerzője pedig Nyíró József. A harmadik könyv, lehet hogy betűről-betűre igaz történet, de mégis mesének fogom nevezni. Tamási Áron meséli el Ábelnek a székegy erdőpásztor-nak életét a rengetegben. Ezt a három könyvet mélyen tisztelt hallgatóság, szeretnénk, ha mindnyájan olvasték volna. A galgói doktorpoéta Liszt Ferencről írt könyvében a hallhatatlan zenei titán életét dolgozza fel. Regényszerű a könyv, önálló fejezetekben párbeszéd alakjában megírva. Bárd Oszkár hatalmas felkészültséggel nyul a témához és egy hosszú, sikereken, dicsőségen és sok szerelmi diadalán túl is családásokban gazdag zseni lelki analízissel pompás képét tárja az olvasó elé. Felvonultatja Liszt körül korának és a mester magánéletének minden számottevő alakját és külön dicsőretét szolgálja, hogy a főalak rovására egyiket sem hanyagolja el. Gazdag lelkének kiracséből jut mindenki számára szín és fény. Egyes jeleneteiben szinte megdöbbentő mélységek tárulnak az olvasó elé. Így Wagner Cosimának, Liszt leányának, Schmalhauser kisasszony-nal való páros jelenete Liszt halottas ágyánál páratlanul bravuros és drámai magasságokba lendülő teljesítmény. Pompás figurája a könyvnek IX. Pius pápa, Haynald kalocsai érsek és páter Lammennais szelid, bölcs alakja. Bárd Oszkár dr. könyve sok tudással és

frtban, a tőkekeresési uradalmat pedig 80.000 frtban javára lekötötte. (Dr. Komáromy András. Kollonich Siegfried Dunán inenni főkapitány életéből. Hadtört. közl. 1895.) Perényi Zsófia azonban 1606. február havában meghalt. (1606. február 1-én még élt, március 2-án már mint halottként említik. Orsz. ltár. NRA. fasc. 1578. 20. U. o. fasc. 1723. 8.) Halála után pedig a kamarák szokás szerint gondoskodtak róla, hogy birtokait alaposan megdézsmálják. Kollonich a királlyal keresztülvitte, hogy nejeinek birtokait mindaddig, amíg az érdekelt örökösök meg nem váltják, megtarthassa és birtokolhassa. (U. o. fasc. 956. 6.) Ez ellen Székely Jakab tiltakozott. (Esz. kápt. ltár. Lib. 11. 50.)

Erre Kollonich Székely Jakabbal és Illésházy Istvánnal 1606. március 1-én egységre lépett. Illésházy, akire Perényi Zsófia végrendeletében fiát Székely Jakabot bizta, Kassára ment „az békeség elvégzése dolgában.“ Addig tehát, amíg onnan vissza nem jön, az alábbi egységet kötötték.

1) A lévai és lednicei uradalmakban Kollonichnak és Székely Jakabnak 2—2 megbízottja s ötödiknek egy főember, viceispán vagy szolgabíró végezzék a leltározást.

2) Léván és Lednicén az összes szolgák, prefektusok, udvarbírák, darabontok, kulcsárok, sáfárok, majorosok Kollonich Uramnak és Székely Jakabnak hűséget esküdjének, és minden jövedelemről számot adjanak nekik. Minthogy pedig Perényi Zsófia testamentumában Lévának felét Kollonichnak hagyta „sőt azt is praetendálok, hogy Sárospatakon is és egyebönsi summa pénzeket fizetem szegény feleségem jószágai megh tartására, míh Cassáról megh jön Illésházy Uram, azonnal napot végezzünk és mindkét felől jogos embereket fogunk, azok eleibe adván mindeneket Isten szerint és atyafiai szeretet szerint mindenképp megh alkodjunk és megh igazodjunk.“

Illésházy mindebbe beleegyezik oly föltétel alatt, hogy Perényi Zsófia „testamentoma helin (érvényben) maradjon és meglátás és alkavás az testamentomnak semmi punctiának ellene vagy ártására ne legyen.“

„Székely Jakab Léváról az inventárium végeztével azonnal Lednicére megy, itt lakjék addig, míg az meglátás lesz. Ha Lévára akar menni vagy küldeni, avál szabad legyen. Azonképen Kollonich Seifrid.“

„Székely Jakab mellett Hoff mester legyen, ki személtre és maga tartására gondot viseljen; egy mester, aki minden nap tanítsa, egy öreg szolga Horváth György, és 2—3 inas és az várbeli cseléd. A tisztartónak számot adnak a jövedelmekről.“

„Azmi az leányasszonyok dolgát illeti, azt végeztük felőle, hogy azokat az Seifrid Kollonich minden marhájjakkal, kit az én szegény megholt feleségem életében nekik adott ajándékba, szépen elbocsássam.“

„Az több haszontalan chelédetis Kollonich Uram jó mógiával el bocsássá, hogy ne panaszokdassanak se eő kegmielege se az asszonyra.“

„Jelenlétén köztünk az ngos Dóczy András Uram és Lippay János Uram. Actum Trenchinij 1. die Martij 1606.“

„P. S. Ez az végzés chiak adigh tartson, még az szegén asszon testét eltemetik, azután szabad legjen Kollonich Uramnak ha az szegén asszon testamentomát akarja megh tartani, avagy nem akarja.“ Aláírás és pecsétek: Illésházy, Kollonich, Dóczy, Lippay. (Orsz. ltár. NRA. fasc. 769. 9.)

Az egységet azután nemcsak Léva és Lednice várakira és uradalmakra, hanem Sárospatakra is megkötötték s azt a király 1607. október 24-én jóváhagyta. (U. o. fasc. 1745. 23.) Ez ellen megint Lőrántffy Mihályné Zeleméry Borbála tiltakozott, nemcsak Perényi Zsófia végrendelete, hanem a fentjelzett és Sárospatak, Léva és Lednice várakra vonatkozó egység ellen is. (U. o. fasc. 813. 36.) Az ügy csak 1613-ban ért véget, amikor Kollonich Szigfrid és Székely Jakab a Zeleméry család tagjaival a sárospataki, lévai, lednicei és zerednye-i várak és upori birtok, valamint a † Dobó Ferenc után maradt ingóságokra nézve megegyeztek. (U. o. fasc. 23. 397. Az egységsben Rákóczi György neje Lorántffy Zsuzsanna, L. Mihály és Zeleméry Borbála leánya, továbbá Forgách Péter, Szentlászlói Gábor és Baranyay Gáspár és nejeik Zeleméry Kata és Bossányi Ilona szerepelnek.) Kollonich Szigfridnek ekkor már harmadik neje volt: Szerán Anna Mária báróné, Bethlenfalvi Thurzó Miklós özvegye.

Az 1607. évi egység értelmében Kollonich Szigfridnek a birtokokra vonatkozó összes okmányokat, továbbá Perényi Zsófiának összes ingóságait és megmaradt ékszerait Székely Jakabnak kellett átadnia. Ez ellen 1608. augusztus 13-án az esztergomi káptalan előtt tiltakozott. (Orsz. ltár. NRA. fasc. 759. 32.)

KÜLÖNFÉLÉK

— A Kat. Kőr mai kulturédulatánja.

A Lévai Katolikus Kőr ma, vasárnap d. u. 6 órai kezdettel saját nagyereményben nagyböjti kulturédulatát rendez, amelyre az érdeklődők közönséget tisztelettel meghívja. Szabad bemenet. Másor: 1. Szavalt. Előadja ifj. Heckmann István. 2. Händel: Largo. Gordonkán előadja Halmos Zoltán, zongorán kíséri Heckmann István. 3. Feloivasas. Tartja Mischak István szentszéki tanácsos, plebános. 4. Szavalt. Előadja ifj. Schubert Pál. 5. Händel: Saraband. Gordonkán előadja Halmos Zoltán, zongorán kíséri Heckmann István.

— **A Lévai Kaszinó kulturéklusát szerdán zárja be.** A Lévai Kaszinó kulturéklusa befejezés előtt áll. A záróest f. hó 29-én, szerdán este fél 9 órakor lesz saját nagyereményben. Ennek a műsora: 1.) Sas János költeményeiből szavalt ifj. Schubert Pál. 2.) a. Heckmann: Ave Maria, enekli Randik Aranka, a hegedű szótolt Szathmari Miklós játsza. b. Drenzl: Liliomszal, zongorán kíséri Heckmann István. 3.) Előadás a modern sájtóról: Vécsey Zoltán dr., a Prágeri Magyar Hírlap szerkesztője. 4.) Rév József költeményeiből szavalt ifj. Heckmann István. 5.) Adorján Hugó és saját dalaiból énekel Heckmann István. — Multi estjét a Lévai Kaszinó Goethe emlékének szentelte. Dr. Nagy Eminé Faust-tanulmányát, a szerző akadályoztatása miatt Schubert Tódor olvasta fel. A tanulmány bevezetésében azt mondja a Goethe emlékeztel kapcsolatban, hogy a halál a mindenség szempontjából csupán csak egy metamorfózis. A halálnak ilyen értelmezéséből folyik, hogy egy nagy szellem működés és hatása nem szűnik meg a halállal sem, az a szellemi irányzat, amit egy zseni az emberiség részére földi életében megindított: tápot nyer részéről még a halál utáni időben is. Az emberiség Goethe halála után választást előtűnt. Az egyik az volt, hogy az angol természetudományi gondolkodást fogadja el helyesnek, a másik pedig az volt, hogy a goethei természetudományban megnyilvánuló tudományos gondolkodási módot és életszemléletet tegye magáévá. Hogy az emberiség választása mire esett: azt tudjuk. Ma már világos, hogy az angol természetudományi és filozófiai gondolkodásmód érlelte meg az emberiségben a materializmus világszemléletét, — mondja a szerző, — amelynek gyakorlati következményei ma elsősorban a marxizmuson keresztül a bolsevizmus szellemében és tényeiben jutnak kifejezésre. Ezzel szemben a goethei gondolkodásmód felelősebbé ment, a benne rejlő erők és impulzusok nem váltak hatékonyakká az emberiség javára, miután senki sem akadt, aki azokat tovább fejlesztette volna s az emberi élet praktikumával összekapcsolta volna. Később erre vállalkozott a dornachi Goethanum. Az elmélyedő tanulmányt a közönség nagy figyelemmel hallgatta és megtapsolta. A felolvasás előtt Boleman Judit Goethe költeményeket szavalt nagy tetszés és meleg hatás mellett. Iphigenia monológiáját eredetiben adta elő, míg az isteni-ít és a rémkirály-t magyarul tolmácsolta. Sok taps volt a jutalma. Végül Szent-Ivány Valéria Beethoven F-dur andante-t játszotta zongorán alapos készséggel, kitűnő technikával és elmélyedéssel. A tapsok kivánságokra meg kellett tolni a műsorot és Chopia Polonaise-nek meglehetősen tolmácsolásával érdekelte ki újabb tapsokat.

— **Kubelik, a világhírű hegedűművész lévai hangversenye.** Nagy művészi esemény készül Léván, amely a zene minden barátja részére örömteli meglepetés lesz. Ugyanis Kubelik János a világhírű hegedűművész hangversenyt ad Léván. Nincs szükség arra, hogy a mestert bővebben ismertessük, hiszen Kubelik nevét mindenki ismeri és az egész világ elismeréssel hajlik meg csodálatos erejű művésze előtt. Magtisztelet és ünnepe lesz számunkra az a nap, amidőn a mester művészetét világszerte aratott fényes diadalai után itt, a mi kis városunkban élvezhetjük és életünk legszébb emlékei közé sorozhatjuk. A hangverseny f. hó 31-én pénteken este nyolc órai kezdettel lesz a Városi színházban. Műsorán

szerepel Goldmark a-moll hegedűkoncertje, Beethoven f-dur románcsa, Bach hegedűszóló preludiuma, Schumann: Esti dal, Paganini híres Campanella-ja és mint udjóság: a művész három saját szerzeménye, Canzonetta, Tarantella és Otávák táncsa, melyeket Amerikából való visszatérte alkalmával a hajón komponált. A művész az utóbbi években a világ összes részeit bejárta, nagysikerű hangverseny körutat rendezve nemcsak Európában, hanem a távol keleten, Kínában, Japánban, Ausztráliában, Új-Zélandban, Észak- s Dél-amerikában s paratlan művészetével mindentől meghódolásra kényszerítette a közönséget. Kétségtelen, hogy Kubelik János a hegedű briliáns technikájú nagymesterének lévai hangversenye oly nagy érdeklődést fog kiváltani az egész vidék közönségének körében, amelyért a hangversennyal busasan meg lesz jutalmazva. A mestert Holecsek Alfréd zongoraművész kíséri. Jegyek 5—20 Kt. árban elővételben a Kálvin udvari nagytűzösdében.

— Szombaton nyílik meg a színház.

Amint már jelentettük, a nyugatszeleveszközi magyar színtársulat április 1-én kezd meg lévai vendégszerelését a Városi színházban. Egy hosszú év után ismét eleven mozgalmas élet a lévai színpadon és bizonyára friss szépségek fognak onnan rászállni a színházba járó közönség lelkére. A tavasz fog kivirágozni a színpadon is, aminthogy természetben is a rügyakadást, a virágos termést nyilatás várjuk. A sajtókritikákból megállapíthatjuk, hogy Földes színtársulata ismét fejlődött, javult, így előadásainak színvonala is emelkedőben van. Ezzel szemben pedig, tekintettel a közgazdasági viszonyokra, a helyiáratat lényegesen szállított. Ez az elhatározás, amely régi óhaja volt a közönségnek, reméljük, hogy nagy előnyére lesz az előadások látogatottságának, mert hiszen ezentul senkinek sem lesz oka felpanaszolni a magas helyiáratat. Nagy érdeme az igazgatóságunk az ugynevezett filléres előadások rendezésének bevezetése, amely az egész színkerületben nagyszerű hatást váltott ki s mindenütt telt házakat eredményezett. Reméljük, hogy ez a rendszer Léván is jótékony hatással lesz az előadások látogatottságára. A színtársulat a magyar színpadi irodalom udjóságait hozza, úgy, hogy minden második nap egy-egy új darab kerül előadásra. Az első heti műsort itt adjuk. Bemutató előadás szombaton: Völögyérem a gazember, operett. Vasárnap délután: Csárdáskirálynő. Vasárnap este: Völögyérem a gazember. Hétfő: Csók a tükör előtt, színműjudozság. Kedd: A molyos ország, operett. Szerda: Érik a buza-kalász, operett. Csütörtök: Puszta szél, Hunyadi színműjudozság. Péntek: Az új Goldstein Számi, operett. Szombat délután: Tázmadár, este: Amikor a kislányból nagylány lesz. Hélyárak: szombaton és vasárnap este 10—8—6—4 K. Hétköznapokon este és délutáni előadások filléres helyiárak 6—5—4—3 K.

— **A magyar ellenséki pártok tiltakozó népgyűlést rendeznek Léván az új iskolai törvényjavaslat ellen.** A három magyar ellenséki párt: a magyar nemzeti, a keresztény-socialista és a magyar nemzeti munkás és földműves párt, április hó 2-án, vasárnap d. e. 11 órakor Léván a Főtérén (kellemetlen idő esetén a Városi szállóban) nyilvános népgyűlést rendez, amelyen tiltakozni fognak az új iskolai törvényjavaslat ellen, amely halálra ítélte a hitvallásos iskolákat. A tiltakozó népgyűlésszónokai: Esterházy János, a keresztény-socialista párt országos elnöke, Holta János dr. a magyar nemzeti párt nemzetgyűlési képviselője, Jaross Andor tartománygyűlési képviselő, Jónás Imre, a keresztény-socialista párt lévai járási körzetének örökös tiszteletbeli elnöke, továbbá Porubszky Géza dr. kéményi plebános, Holó Géza ubjarsi ref. lelkész s a magyar nemzeti munkás és földműves párt részéről Bélik József. A tiltakozó gyűlésen valószínűleg részt vesz Szent-Ivány József, a magyar nemzeti párt vezére is.

— **Vallásostárgyu színelőadás.** A Lévai Fűrji Kongregáció április 2-án, vasárnap este nyolc órakor a Kath. Kőr színpadán nagyböjti vallásostárgyu színelőadást rendez. A szerepeket a kongregáció műkedvelő gárdá-

mélyen érző szívvel íródott meg, ami speciális értéket ad a kitűnő munkának.

Nyíró Józsefről egyhellyütt régebbi kritikákban azt olvastam, hogy munkáiban mint egy bányában, keményen kell fejteni a követ, hogy a drága érce rabukanjunk. Nos, Nyíró fentemlített könyvében nem kell kutatnunk a csillogó arany után. Ott ragyog az minden sorában, nemesen, homály és salakmentesen. A háboru előtti években kezd el cselekményét az író, végigvezetve bennünket a maga és imádott széki népek minden nyomorúságán, egész a háboru utáni impérium-váltásig. Hymnus, ez a könyv fájdalmas véres apothéozisa egy kinulázott, eltiport maroknyi népek, Nyíró József rajongásig szeretett széki népek. Vallomás az a könyv, tanúságtétel a fenséges és mindenek felett való Isten mellett. És most sietve meg kell említenem, hogy a könyv hőse egy apostata pap. Ennek dacára fentartom megállapításomat, mert éppen abban látom Nyíró József írói nagyságát, hogy könyvében minden lát-szólagos ellentmondás mellett, világitóronyként nyílik a magasba, mélységes Isten-félelme és sziklaszilárd vallásos hite. Az Isten igájában megrendítő munka. Az életnek komor, legsötétebb oldalait tárja fel. Az egyetlen vigasztaló momentum, a minden embermeg-alázó, keserves gyótródésán, éhez az nincstelen kálvária járásán is átszállóan bizalom az Istenben, amellyel Nyíró József mindig át-menti hőseit, vagy kitudja talán önmagát, a legtragikusabb, legreménytelenebb helyzeteken is. A könyv formailag is elsőrangú teljesítmény. Egységes, kerekded munka, kitűnő helyzet és jellemfestés mellett, ritkású nyelvvezet jellemzi. Elolvasása élményszámba megy. Harmadik kedvenc művem is széki író munkája, címe: Ábel a rengetegben. Hölgyeim és uraim, az ember ha visszagondol könyvolvasási karrierjére, bizonyos események messzeszemenőleg visszaemlékeznek. Ilyen esemény volt pl. az első Jules Verne könyv, mely gyermeki fantáziánkat megkapta; ilyen a bakfinak serdülő lányka kezében az első könyv, melyben szerelemről esett szó és ilyen lehetett az első Jókai könyv. Emlékszem 16 éves koromban keservesen megsírtam a Kőszívű ember fia Baradlay Eugénjét. Emlékszem a döbbenetre, melyet ifjú asszony koromban az első Zola könyv idézett fel bennem. Ki felejtette volna el a legelső u. u. háborus könyvet, ami kezéig jutott, ami kezéig jutott és mindezeket túl, mindenkinél emlékeztetőbe belevédődtől több vagy kevesebb könyv, melynek olvasása egyéni izlése szerint felejt-hetetlenül áll számára. Így jártam Tamási Áron könyvével is. Hölgyeim és uraim, Ábel a rengetegben egy 16 éves széki erdő-pásztor élete egy esztendőnek meséje, amit a havasokban töltött. Társa egy kecske, egy kócos kóborkutya, meg egy macska. Találkozás a fát vásárló népekkel, a szomszédos kolostor fráterével, elásott gránát-helyekkel, fatolvajokkal, Surgyállánál a román csendőrről, Fuszúánnal, a gazemberrel, egy nagy samadával, hóvátarral, az erdőújajdonos banktisztviselővel, kecskét fej, puliszkát főz, szóval úgy él, amint azt egy erdőpásztorról várni lehet. Mégis bevalom és ezt örömmel teszem, hogy Ábel a rengetegben felejtethetetlen élményem volt a könyv-olvasás terén. Tamási Áron a hivatott író minden művészetével alkotta meg legújabb művét. A sokat emlegetett furlangos széki góbb észjárás a legzamatosabb őseredetiségű nyelvvezet világgossá, illatosá sallangozza, úgy, hogy szinte érezni kell a történet izét és különös zamataját. Erre születni kell, hogy így tudjon írni valaki, ezt lehetetlen megtanulni. Látszik, hogy szívből szakadt gyermeke Tamásinak ez a könyv, az az érzésem, hogy szinte sajnálta, amikor elkészült vele s utjára bocsájította. Amint, hogy én is sajnálom, midőn végére jutottam a filozófikus mélységekben bővelkedő könyvnek. Az Erdélyi Szépművész Céh előkelő, magas színvonalu kiadványai közt is értékes gyöngyszem a széki író őseredeti, nem mindennapi kvalitásokat eláruló könyve.

— **A Lévai Keresztény Munkás Egyeslet Kulturzakosztálya f. hó 27-én este 8 órakor tartja közgyűlést, melyre tag-jait tisztelettel meghívja.**

jának legjobbjai kezében vannak, ami biztosítja a sikert. A darab címe: Az utolsó Abbeville, írta Buzna Viktor S. J. Ez a nagyhatású történelmi dráma Erzsébet angol királyné korában játszódik le és a rendezőség áldozatokkal nem kímélve gondoskodott a darab korhű kiállításáról, hogy igazán stílusos előadást produkáljon. Belpéti díj 6-4-2 Ké.

— **Gyászír.** A múlt héten adunk hirt Balogh Lajos haláláról, ma pedig Balogh Lajos neje, született Hlóska Mariánka haláláról kell beszámolnunk, aki hat nap múlva követte szerető férjét a sírba, életének 64. évében. Balogh Lajosnál súlyos betegen érte már férjének halála is és 45 éves szép harmoniában eltöltött boldog házasságuk így ért csak nem egyszerre véget, azonban súlyos sorscsapásként nehezedik az elhunytak egyetlen gyermekére, Balogh Micire, akit a legzsinább részvét vesz körül. Adjon neki vigaszt a Gondviselés nagy bánatában.

— **Halálozás.** Részvételt értesítünk, hogy mesze idegenben, a kisázsiai Malatyában f. hó 10-én elhunyt egy földink, Lakner László, néhai ifj. Lakner László lévai uradalmi jószágigazgató fia, aki Kisázsiaiban mint mérnök működött és a „Malatyá Elektrik Türk Anonym Sirketi” művek műszaki igazgatója volt. A hazájától távol elhunyt 33 éves nagyteljeségű földinket ott helyezték örök nyugalomra. Legyen neki könnyű az idegen föld!

— **A lévai Chewra-Kadischa** és az agok menháza március 5-én, Adar 7. napján emléktűnépélyt tartott, mely alkalommal az 1932. évi rendes közgyűlés is lezajlott, utána gyászistentisztelet volt a templomban a tagok nagy részével. Mellette Únapei beszéget mondott Liebermann Jakab főrabbi és Hsilbraum Samu főkantor gyászadalokat énekelt. Este 70 terítékes vacsora volt, ahol Liebermann főrabbi a Chewra Kadischát méltatta, utána Rosenfeld rabbi, hittanár, Mózesről tartott kimerítő ismertetőt, majd Sugár Mór és Halász Lipót méltatta Schule Ignác elnök munkáját, aki rövid kéz a év alatt a Chewrát két szép intézménnyel gyarapította.

— **A szlovenszkói és russinszkói püspökök pástorlevelet írtak** a hívőkhez, melyben lelkes szavakkal méltatják vallási, nemzeti és kulturális jelentőségét annak, hogy ebben az évben lesz 1100 éve, hogy Nyitra az első keresztény templomát felszentelték. A pástorlevél felszólítja a hívőket, hogy adjunk hitát a Mindenhatónak azért a nagy kegyért, hogy már 1100 év előtt megismerhették a kereszténység igazi tanait és ezzel a művelt nemzetek sorába léphettek. Végül a pástorlevél meghívja az összes hívőket a Nyitra augusztus 13-ától 15-éig tartandó egyházi ünnepekre.

— **Iskolai kulturdélután.** A lévai izr. elemi népiskola tanítótestülete március 19-én, szinadarabban egybekötött kulturdélutánt rendezett. Erdős Ignác igazgató-tanító megnyitja után az iskola növendékei az „Eszter királyné” c. szinadarabot adták elő nagy sikerrel. A szereplésben kiváltak: Dutsch Ágnes, Rónai Róbert, Feldmann Sándor, Braun Kató, Beck Éva, Hétz Aranka, Rusznák Róbert, Kovács Trudi, Rosenberg Márta, Racz Vera, Fálóp Róbert és Bräuser Vera. A szinadarabot szakavatottsággal Mayer Anna tanító rendezte. A nagyszámú közönség elismeréssel adózott a tanítótestületnek a sikerért.

— **Vécsey dr. sakkszimulánsjáték** Lévan. Kedden, f. hó 28-án este 8 órakor, Vécsey Zoltán dr. a Prágai Magyar Hírlap szerkesztője, az ismert sakkmeier, a lévai sakkokkal a nemzeti kávéházban sakkszimulánsjátékot játszott. Sakkablát mindenki hozzon magával. Az érdekes eseményre felhívjuk a sakkok figyelmét.

— **A szivgárda szép színelőadás**mal kedveskedett a közönségnek vasárnap a Kath. Kőr színpadán. A kedves megrendezett kis darabom nagy tetszéstelték el hatáskat. A gyermekszereket hőse című darabban a szereplők közül kiténtek ügyes játékkal Bungyi Béla, Nyul Lajos, Gilányi Imre, Pataki Gitta, Miklósy Gyula, Szabó Géza, míg A megleckeztetett testvérpárban Pataki Gitta mutatott szép alakítást és Farkas Gyuri, Szabó Gyula, Majoros Gyula és Mészáros Joli

jeleskedtek a többi szerepekben. Vidám, kedves látvány volt a törpek csoportja. A rendezés Randik Aranka avatott kezét dicsérette.

— **A lakásprobléma tanulmányozásával megbizott tanácsadó testület** már elkészítette elaborátumát a kormány és a parlamenti klubok számára. A testület elismeri, hogy a mai súlyos időkben a kötétt lakásgazdálkodást nem lehet beszüntetni. Nézet szerint ez a kérdés csakis kompromisszummal lehet megoldani. A tanácsadó testület többek között azt javasolja, hogy 1934. január 1-től a háromszobás lakások védelme megszűnjék, 1936. január 1-től a kétszobásoké, 1937. január 1-től a kizárólagi helyiségeké és 1938. január elsejével a törvényes lakásvédelem teljesen megszűnjön. Végül az építkezések adókedvezményeinek fontosságát hangsúlyozza a tanácsadó testület. Mivel azonban a memorandumban foglaltak kodifikálására már nincs elegendő idő, az eddig érvényben levő és március 31-én lejárt törvényt fogja a nemzetgyűlés meghosszabbítani néhány hónapra.

— **A lévai dohánybeviteli hivatal építkezési munkálatainál** már a múlt évben azt a panaszt emelték a lévai munkások, hogy ott csak idegeneket alkalmaznak. A megtartott vizsgálótól a városi közgyűlésnek azt a jelentést tették, hogy egyelőre még csak az építő cég bizalmi emberei dolgoznak ott a vezetők, akik természetesen a cég állandó emberei. A városi közgyűlés ezt a bejelentést akkor tudomásul vette. De hogy a munkások alkalmaztatása vagy felvétele körül a dohánybeviteli építésnél nem megy minden a maga érdekében, mutatja az a tény, hogy a napokban elutasították egy lévai közművet, azzal a megokolással, hogy nem bírja a szlovák nyelvet. A munkás panasszal fordult a városi előjárásához az elutasítás különös megokolása ellen. Az országos hivatal rendelete szerint a munkálatoknál első sorban a helybeli munkások alkalmaztatandók, ebben a rendeletben nincsenek nyelvi intézkedések, így nem lehet azt követelni a kömvévesektől, hogy államnyelven rakja egymásra a téglákat!

— **Mit termeljen a kiszgazda?** „Hávelyes, kereskedelmi és ipari növények” címen, képekkel illusztrálva most jelent meg Rüdler István kiadásában. Ismerteti a bab, lencse, borsó, szójabab, lóbab, csillagfűrt, búkköny, dohány, komló, len, kender, repce és más termeszését. Sokat tanulhat belőle minden gazda a saját hasznára. Ára 3 Ké. Cím: „A Kiszgazda”, Bratislava - Pozsony, Stefánik-ut 4., III. kapu, II. emelet.

— **Több díszfát a szlovenszkói községekbe!** Közégszék tulajdoni része nagyon szegény díszfákkal. Sok község piacán és utcáin alig lehet látni árnyékot adó díszfát, ami az illető községnek nagyon szegényes külsőt ad. Míg a templomok előtt sincs sok helyütt semmiféle fa, nem is beszélve a nagyon elhanyagolt falusi temetőkről. A szlovenszkói gyümölcsészeti egyesület (S ovenská ovcinárska spoločnosť) Bratislava, Matuskova 934. akciót indított közégszék díszfával való kiültetésének érdekében. Ezen célból kieszközölt az egyik csalátközi falkolánál 50 százalék kedvezményt díszfákra és cserjékre. Ezen nagy kedvezmény csak a folyó év tavaszán érvényes és ezért az érdekeltek érdekében áll, hogy azt mentől jobban kihasználhassák. Az érdeklődőknek készegecsen felvilágosítással szolgál a szlovenszkói gyümölcsészeti egyesület Bratislava, Matuskova 934, vagy annak bármely fiókegyesülete. Kérdézőknek névvel válaszbelégy melléklendő.

— **Csak helybeli, illetve szlovenszkói munkásokat szabad alkalmazni.** Az Országos Hivatal valamennyi szlovenszkói járási hivatalnak megküldte a következő szövegű rendeletet: Az állandóan emelkedő munkanélküliségre való tekintettel az országos választmány határozata értelmében a járási hivatalok figyelemzveteti a következőkre: a közmunkák kiadásáról szóló 1920-ik évi kormányrendelet értelmében a vállalkozó köteles elsősorban helybeli munkásokat foglalkoztatni. Az országos, járási és községi közmunkáknál figyelni kell arra, hogy szlovenszkói munkásokat

foglalkoztassanak és a közmunkák kiadásánál a szlovenszkói munkások foglalkoztatását feltétlenül kössék ki. Ugyancsak kötelezők a közmunkák kiadásánál a vállalkozókat, hogy munkásaikat a munkaközvetítőhivatal, ahol pedig nincsen, a járási hivatalok útján szerezzék be.

— **Betörés.** Gil István felsőzsecsei földművesnek a kőpincéknél levő hajlékába alkulcsos behatoltak és 25 liter pálinkát elloptak.

— **Halálos családi dráma Felsőzsemerben.** Rettenetes családi dráma történt f. hó 19-én délután Felsőzsemer községben, ahol Mayer György 52 éves földműves baltával agyonverte a 40 éves Mazuch Annát, akivel 19 év óta vadházasságban élt. Mayer a jelzett napon Bátorban járt, ahonnan délfelé került haza. Megélesítette a baltát, azt mondván, hogy létrát fog csinálni. Azonban létrakészítés helyett vadházastársát, Mazuch Annát ütötte vele fejbe. A nő vérbeborulva esett össze s a sikoltásra előkerült egyik gyermekük is, aki látván a szörnyű dolgot, vízzel kezdte élesztetni eszméletlenül fentengő édesanyját, aki ekkor még pár hörögést hallott, mire Mayer a baltával a mellkasát törte össze a nőnek. A gyilkosság után Mayer fia a csendőrségre rohant, ahol feljelentette atyját. Am Mayer sem várta be a csendőrség érkezését, hanem beszölt a szomszédokba, Gräner Mártonhoz, ahol Mayer másik fia tartózkodott, értesítette a gyilkosságról és azután elködörgött a határba, ahol később a csendőrség elfogta őt. Mazuch Annát a lévai kórházba szállították, de nem lehetett megmenteni az életnek, rövidesen kiszenvetett. Mayert baszállították a lévai járásbíró-sághoz, kihallgatása alkalmával adott vallomásától az anyagiasságba merült falu tragikus képe bontakozott ki, ahol az összetűzésnek, a családi drámák és tragédiák rendezetnek a vagyon, a föld miatt robbanhat ki. Mayer György a földjeit ráíratta vadházastársára, Mazuch Annára, akitől gyermekei is voltak. Mayer vallomása szerint az asszony ozután állandó civakodásba keveredett vele és koldusnak nevezgette őt, akinek semmije sincs. Növelte a bajt, hogy a vegréhejt is megjelent a házban. Január elejétől nem volt egy nyugodt hét az életükben, sőt már a szóbeli civakodások tetlegességekké is fajultak és már verkedtek is. A családi asztalnál neki nem volt helye, a feleségétől étkezést nem kapott. Hogyha enni akart, a kocsnába kellett mennie, vagy a gyermekei titokban hozták neki a családi asztalról valamilyen. De az is megtörtént, hogy Mazuch Anna az asztali maradókat a férfi személtára kidobta, ahelyett, hogy neki adta volna, ellenben „gebutát” ígért Mayernek. Annnyira ment Mazuch Anna zsarnoksága, hogy már azért is rátámadt — Mayer vallomása szerint — hogy egyszer tészta főzött magának egy fazékban, amit Mazuch Anna magának vailott. Ilyen körülmények között lett pokol az élete. A gyilkosság napján hat daci börtön ivott Mayer s boros fővel elgondolkozott „nyomozott” életén. Ekkor határozta el magát arra, hogy ennek véget fog vetni és leszámol ezzel a nővel, aki családi életét felulta és hitas feleséget elűldözte. Mayernek ugyanis 19 év előtt törvényes felesége volt, akivel 14 évig élt együtt, de azután elhaza jött Mazuch Anna, mire köcsönösen elhatározta s szétválást, de törvényesen nem váltak el. A többi már a bevezetésben megirtuk, kézhakerült a balta és megtörtént a tragédia. Mayer György azzal fejezte be vallomását, hogy sajnálja, hogy így történt, de kijelentette, hogy a börtönben jobban érzi magát, mint otthon. Mayer Györgyöt esütörtökön átzállították a komáromi ügyészség fogházába.

— **Az ember által vihető teher maximuma.** Minthogy a 75 kilón felüli teher hordása testi károsodással járhat, több államban törvénnyel rendezték az ember által vihető teher maximumát. A malom- és szállító munkások szervezete törvény kiadását fogja követelni, mely az emberek által hordozható teher maximumát 80 kilogrammban állapítja meg.

— Az Apolló mozgó utolsó előadásai a szini-
idény előtt. Ma d. u. nepeledások 2—4 óraker:
Piri mindent tud, nagyhatású magyar hangosfilm a
legjobb pesti színesekkel. Este utolsó előadásai
Eggettária, Szlezák és Trude Berliner pompás
zenéjű, vidám hangulatot árasztó bájos operettjének,
a Szerelmi négyesnek. Kedd, szerda, csütörtök:
német katonai vígjáték, csupa kacagató ötlet és
aranyos móka: A szolgálat, az szolgálat. A főze-
repekben Ralph Roberts, Fr. Schulz és Lucie Englis
csillogtatják aranyos humorukat.

— Az Orient Kinóban ma d. u. 2—4 óraker a
bájos Dolly Haas a Kadetkiskisasszony operettben.
Este a nagyszerű magyar beszélőfilm: Csókolj meg
édes. Röök Marika, Rózsahegy, Vaszary Piri, Salom-
on Béla és a többi magyar sztárok lehangula-
tosabb enekes, zenes vígjátéka. Magyar nota, magy-
ar tánc, magyar hangulat, magyar humor jellemzi
ezt a sikerült pesti filmet. Kedden, szerdán olcsó
heiyárak! Vlasta Burian film: Hadimiska, cseh film.
Csütörtököt Atlantis királynője, Brigitte Helm el-
ragadó címszereplésével fog hadítani.

**Értesítem a t. hölgyközönséget, hogy
április 1-től keztyű készítő kurzust nyitok.
Tanítom a bőr, szövet, selyem és bársony-
keztvük varrását. Érdeklődni lehet BLUMEN-
FELD drogériában. Ugyanott mérték utáni
rendeléseket felvesznek.**

**Fényképező gépek, filmek, lemezek,
papírok, vizeteszék legnagyobb raktára. leg-
kellémezebb fizetési feltételek PICK DROGE-
RIA Levice.**

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

1933. márc. 18-tól, — 1933. márc. 25-ig.

Születés.

Stribik László Sokol Ilona fia László Ferenc
József — Lakatos Sándor Havetta Mária leány
Mária Mária — Hudec József Jókai Mária fii Ferenc
László — Mocsári Sándor Jenői Rozália leány
Zsuzsanna Mária — Hyčko Mária leány Erzsébet
— Szekeres Vilmos Kis Ilona halvaszületett fia.

Halálozás.

Gies Gusztáv 64 éves — özv. Balogh Lajosné
szül. Hlóska Mária 63 éves — Mazuch Cobor Anna
40 éves — Virág Lajos 6 éves.

Gyászköszönet.

Edesatyám és édesanyám halála alkalmával
tolmácsoló jöleső részvétifejezéseket, a virágkert
és mindazoknak, akik mindkét végteszesen meg-
jelenni szívesek voltak, ezúton mondok hálás kö-
szönetet.

BALOGH MICI

SPORT

Rovatvezető: Boros Béla

LTE—Komáromi F. C. 1:0 (1:0). Bíró: Varga
László. Hívos szeles időben volt az első bajnok
mérkőzés Léván. LTE csapata ismét kiváló football
játékot, a fiatalok ugy küzdöttek, hogy minden
tekintetben fölötte álltak a gyenge formát kijátszó
KFC csapatának. LTE minden csapatrészeben jobb
volt, mint a KFC és így a győzelmet feltétlenül
megérdemelte. A gólt a 19-ik percben Németh lötte.
A csapatban alig volt hibás pont, a balszárnyon
kívül minden játékos a legjobbat nyújtotta. Eppen
ezért senkit sem emelünk ki külön, mert maga az
együttes érdemel dicséretet, amely nagy lelkesedé-
ssel és győzni akarásával először szembetolta a
KFC támadásait, majd nagy lelkesedéssel pótolta
a még néha kiütözök technikai fogyatékosságokat.
Ha ez a csapat így együtt marad és alaposab
technikai kiképzésben részesül s ha a kellő rutint
megszerzi, vitathatatlanul a kerülte legegységesebb
együttes lesz. A bíró, aki KFC R-th-ját a 80-ik
percben kiállította, egészen hibátlanul vezette le a
bajnoki stílusban lefolyt mérkőzést.

A KFC lévai szereplésével kapcsolatban az
egyik komáromi lapban megjelent sporttudósításban
az áll, hogy Ványának kezét a lévai játékosok el-
törték. Ez nem igaz. Eltűnjük az olyan sportszű-
gírói működést, amely ilyen tendenciózus hírel mes-
terteresen bontja meg a magyar sportbarátságot.

Ma d. u. LTE csapata számos kísérőtől támo-
gatva Ipolyásra utazik, hogy revanchoz vegyen
az öszi 4:3-as vereséért. Az IFC a mult heten
Díószegen 3:1 arányú vereséget szenvedett. LTE
csapata már teljesen formában van és így, mint
jogos favorit indul a küzdelemben. Bizunk abban,
hogy a lévai fiúk ugyan azt a formát fogják ki-
játszani, mint ideháza és győztesen térnek vissza.

Tóth János a LTE volt válogatott jobbszélsője
Galgóca távozott és oda kérte átigazolását.

Gabonaárak:

	Levice, 1933. március 24-én.
Buza — —	100 kgr. 165 — 170 kor.
Rozs — —	80 — 85 .
Árpa — —	60 — 65 .
Zab — —	— 60 .
Kukorica — —	78 — 77 .
Bab — —	— 80 .
Lóheremag — —	400 — 500 .
Lucernamag — —	500 — 550 .

VALUTAÁRFOLYAMOK

Bármagyei Népbank Levice, jelentése.

	márc. 18-án:	márc. 25-én:
100 pengő — —	— 460—	476—
100 osztrák schilling — —	— 404—	403—
1 angol font — —	— 116—	116—
1 amerikai dollár — —	— 38,10	38 50
100 svájci frank — —	— 655—	653—
100 francia frank — —	— 132—	134—
100 líra — —	— 174—	176—
100 német márka — —	— 801—	805—
100 dinár — —	— 42—	43 .
100 lei — —	— 18—	18—

LÉVA VÁROS.

2646—1933. szám.

HIRDETÉNY

Közhírré teszem és értesítem Léva város
közönségét, de különösen a majoralatt lakóka-
kat, hogy a városi réten a mai napot kezdve
szigoruan meg van tiltva egy a közlekedés,
mint a legeltetés. Aki tetten eretik, szigoruan
meg lesz bírságolva.

Léva, 1933. március 20.

ANTAL városbíró.

2683—1933. szám.

Hirdetmény

Léva város nyilvános versenytárgyalást
irt ki a „Perec” patak feletti vasbeton hid
építési munkálataira.

Pályázati feltételek és mellékletek Váro-
sház I. em. 14. sz. alatt kaphatók 1933. április
1-től, 1933. április 22-ig. Pályázati határidő
április 22. d. e. 11 óra. Részletes hivatalos
kiírás a „Csehszlovák Köztársaság hivatalos
lapjában”, a „Zprávy verejnej sluzby technickej”,
a „Krajinsky vestnik” április 1-i számában.
Léva, 1933. március 24.

BOROS, h. városbíró.

2684—1933. szám.

Hirdetmény.

Léva város nyilvános versenytárgyalást
irt ki az új városi közbvágóhid, admin. épület
építésére és a gépi berendezésre.

A pályázati feltételek és mellékletek Váro-
sház I. em. 14. sz. alatt kaphatók 1933.
április 1-től, 1933. április 29-ig. Pályázati ha-
táridő 1933. április 29. d. e. 10. óra. Részletes
hivatalos kiírás a „Csehszlovák Köztársaság
hivatalos lapjában”, a „Zprávy verejnej sluzby
technickej”, a „Krajinsky vestnik” április 1-i
számában.
Léva, 1933. március 24.

BOROS, h. városbíró.

Hirdetmény.

Az izr. hitközség újonnan renoválendő
rituális fürdőjére bérleti hirdetést tesz
közzé.

Ajánlatok 1933. március 31-ig, a hit-
községi irodában adandók be, ahol erre vonat-
kozó felvilágosítás kapható.

Levice, 1933. március 23-án.

Az előjáróság.

SÜBEH.

Obec Hronské Kosihy opravi krčmu.
Nabidky sa môžu podať u starostu obce Hr.
Kosihy do 3. apríla 1933. podpoludnie
do 9. hodiny, kedy tie budú otvorené a dľa
možnosti práca bude vydaná.

Podmienky sú k nahľadnutiu u starostu
obce Hronské Kosihy a u obvodného notára
v Tekovskej Novej Vsi.

Cestovné, za rozpočty a za pláne a vóbec
žiadne trovy obec nehradí.

OBEČNÁ RADA.

A „BARS” heti rádió műsora:

A budapesti műsornál minden hétköznapon:

- 9.30 Hírek.
- 9.45 Hangv. folyt.
- 11.10 Nemzetközi vjzél.
- 12.— Déli hangrszng.
- 12.25 Hírek.
- 12.35 Hangv. folyt.
- 13.— Pontos időjelzés.
- 14.30 Hírek.
- 15.— Piaci árak, árf. hírek
- 16.45 Pontos idő, hírek.
- 22-23 között pontos idő és hírek.

Vasárnap, március 26.

BRATISLAVA. 10.15 és 18.35 Gramofon. 20
Tarka est. 22.20 Cigányzene.

BUDAPEST. 9 Hírek. 10 R. kath. mise. 11.15
Evang. istentisztelet. 14 Gramofon. 15 Földművelés-
ügyi előadás. 15.45 Rádió Szabad Egyetem. 16.30
Tóth Lia cimbalmozik. 17. „Raffael” előadás. 17.30
Guttenberg-zk. 18.45 Sporteredmények. 19. Zilahy La-
jos vidám csvegeise. 19.30 Operettelőadás a stúdió-
ból. „Végre egyedül” 3 felv. 22 Kiss cigzk. 23.15
Roosz jazz-zk.

PRAHA. 6.15 Ébresztő. 8.30 Hangv. 15.30 Dalok.
17.45 Gramofon. 18 Régi dalok.

WIEN. 7.40 Gramofon. 11.30 Dr. Seipel-émlék-
ünnep. 13.15 Induló. 14.30 Kamarazene. 16.55 Zene.
19.10 Dalok. 22.30 Jótékonyasági est.

Hétfő, március 27.

BRATISLAVA. 11.05 Gramofon. 16.10 Rádió-zk.
18.05 Fuvósok. 20.40 Hangv.

BUDAPEST. 9.15 Szimfonikus-zk. 12.05 Hangv.
13.30 Testnevelési tanfolyam. 15.30 Diákfelőra. 16
Ásszonyok tanácsadója. 17. „A versenyvezős tre-
ning” előadás. 17.30 Kőcz cigzk. 18.30 Nemet nyelv.
19 Rella Gabriella áriákat és dalokat énekel. 19.35
„Egy színházi kritikuss naplójából” előadás. 30 Gramo-
fon. 22 „A harsona” Turry Peragin előadása.
Utána Operaház zenekara.

PRAHA. 6.15 Ébresztő. 11, 12,10 és 18.05 Gramo-
fon. 20.40 Gordonkaverseny. 21.05 Fuvószene.

WIEN. 11.30 Hangv. 13.10 Gramofon. 16.10 Verdi
utolsó operái. 20 Népies hangv.

Kedd, március 28.

BRATISLAVA. 11.05 Gramofon. 17.20 Hegedű-
verseny. 18.05 Gramofon.

BUDAPEST. 9.15 Áll. rendőrségi-zk. 12.05 Gramo-
fon. 16 „A ma asszonya” előadás. 17 Kiss Pál
zongorázik. 17.30 „Kétezeres újságok” előadás. 18
Schweitzer-zk. 19. Francia nyelv. 19.30 Tarnay-est.
20.45 Csorba cigzk. 22.10 Magyar vonóstró. 11.15
Megyeri jazz-zk.

PRAHA. 6.15 Ébresztő. 10.45, 12.20, 13.40 és 17.50
Gramofon. 18.25 Tavaszí dalok. 21 Gitározene.

WIEN. 11.30 Zene. 13.20 Gramofon. 15.20 Ének-
hangv. 20 Strauss testvérek zenekari és énekhangv.

Szerda, március 29.

BRATISLAVA. 11.05 Gramofon. 12.30 Rádió-zk.
17.30 Gramofon. 18 Háromfelvonásos szimni.

BUDAPEST. 9.15 Bertha-zk. 12.05 Dénes cigzk.
15.30 Diákfelőra. 16 „Hogyan kormányozzák a vilá-
gót” előadás. 17 „Rövidlátás — túllátás” 17.30 Ko-
romzay Dénes hegedű. 18 „Büntetőjogunk az Árpádok
alatt”. előadás. 18.30 Honvéd-zk. 19.45 Kültügyi
nyegedőra. 20 Előadás a stúdióból „Bizánc” dráma
4 felv. Majd Bura cigzk. 22.40 Szórakoztató zene.

PRAHA. 6.15 Ébresztő. 11, 12,10 és 13.40 Gramo-
fon. 16.10 Hangv. 19.25 Katonazene.

WIEN. 11.30 Négyes. 13.10 Gramofon. 15.20 Da-
lok. 17 Cseh zene. 21.45 Népies zene.

Csütörtök, március 30.

BRATISLAVA. 11.05 Gramofon. 12.30 Rádió-zk.
17.50 Gramofon. 18.15 Hegedűverseny.

BUDAPEST. 9.15 Hangv. 12.05 Házikvintett. 16
„Leányok a jövő küszöbén” előadás. 17 Földművelés-
ügyi előadás. 17.30 Gramofon. 18.30 Angol nyelv.
19 Csóka Béla magyar nótákat énekel Pertis cigzk.
kísérettel. 20 „Lidércék” novella. 20.30 Operaházi
zk. Majd Mándits-jazz. 23.15 Horváth cigzk.

PRAHA. 6.15 Ébresztő. 11, 12,10, 13.40, 17,50
és 22.45 Gramofon.

WIEN. 11.30 Négyes. 13.20 Gramofon. 15.45 Da-
lok. 16.55 Szalonzene. 19.30 Katonazene.

Péntek, március 31.

BRATISLAVA. 18.05 Zongoraverseny.

BUDAPEST. 9.15 Gramofon. 12.05 Szervánzky
zk. 13.30 Testnevelési tanfolyam. 15.30 Diákfelőra. 16
Tavaszí versek. 17 „Régi pénz” előadás. 17.30 Zene.
19 Gyorsírás. 19.30 Operaház előadása. „Sába király-
nője” opera 4 felv. 23.15 Patat jazz-zk.

PRAHA. 6.15 Ébresztő. 10.10, 11, 12,10, 12,10 és
13.40 Gramofon. 17.05 Kamarazene. 19.25 Hangv.

WIEN. 11.30 Zene. 13.10 Gramofon. 16.40 Zene.
20 Zenekari hangv.

Szombat, április 1.

BRATISLAVA. 11.05 Gramofon. 16.10 Rádiózk.

BUDAPEST. 9.15 Honvédzk. 12.05 Házikvintett.
16 Játszóóra. 17 Missziós úzenetek. 17.30 Kézon-
gorás jazz. 18.10 „Az ember és gép.” Pár. 18.40 A
Vakok. „Homeros” ének. 19.20 Rádióamatőr-posta.
1.50 Ismeretlen Verdi-áriák. 20.20 „Udvari bolondok
és tréfamesterék ünnepe” előadás. 21 „Április elseje.”
23 Károlyi cigányzenekara.

PRAHA. 6.15 Ébresztő. 11, 12,10, 13,40 és 17,50
Gramofon. 20.05 Hangv.

WIEN. 10.30 Helysz. közv. a Vatikánból. 11.45
Hangv. 16.05 Mandolin-zene. 18.05 Könyü-zene

Od obecnej rady v Mikule.

Číslo: 1101—1933.

Vyhláška.

Rada obce MIKULA (okres: Želiezovce) do prenájmu dáva obecné poľovné práva na verejnej ústnej dražbe **dňa 21. apríla 1933. predpol. o 9. hodine** vykonať sa majúcej na obecnom dome v Mikule. Prenajomná doba je 6. rokov, rátajúc, od dňa 1. aug. 1933. do 31. júla 1939.

Výkrična cena: I.) revíru 1000 Kč. (rozloha asi 1320 k. jutár) vádium 500 Kč., II.) revíru výkrična cena 500 Kč.: (rozloha asi 526 kat. jutár) vádium 300 Kč.

Dražobné podmienky sú k nahliadnutiu počas úradných hodín u notárskeho úradu v Želiezovciach.

v Mikule, dňa 20. marca 1933.

OBCENÁ RADA.

● APRÓ HIRDETÉSEK. ●

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekhez kérünk válasza szolgálat levelézolapot csatolni

Zongorakészítő és hangoló
JURANEK IMRE volt fővárosi zeneakadémiai szerelő részére zongorák javítására és hangolására előjegyzéseket elfogad Bars kiadó hivatala. 8

Szép fehér znaimi káposzta, étkező burgonya, apró, olcsó VANGERNÁL.

Város központjában 4 szobás komplett, parkettás lakás azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 158

Kertészettel foglalkozók figyelmébe! Könnyű erdei föld levéltrágyából előállítva, cserépvirágok átültetésére, virággyak, sírok felrisszítésére kiválóan alkalmas, rostált állapotban kapható, szekérben vagy zsákban elhordható. Kálvária, Brachkert. 461

Két szoba konyhából álló lakást keresek új házban április 15-re vagy május 1-ére. Cim a kiadóban.

Polgár u. 20. sz. alatt háztelek eladó. 477

Takács Mihály szobafestő mester, lakásom és műhelyem áthelyeztem Kálnai-u. 40, az új betegsegélyező-épülettel szembe. 390

Belvárosban kiadó 4 szobás és mellékhelyiségekből álló lakás. Cim a kiadóban.

Eladó a lehető legjobb áron 16 háztelek kipprellázva a lévai állomás közvetlen közelében. Bővebbet Kersék utca 6. 299

Szép világos méz kg-ként 12 Kč, kifrikrumpli mázsánként 70 Kč-ért kapható: TAUBINGER ÁRPÁD Kiskerekényi, p. Velké Krškany. 424

Iroda helyiség, (moderna) kiadó. Teleki-utca 6. 425

Egy üres szoba kiadó Zugó 17. 433

Ledényi István szobafestő mester Kálnai-utca 40. szám alul saját házába költözött át, a polgári iskola jobb-oldalán. 439

Laczkóné női ruhát tisztít 6 és 10 Kč. Férfi öltönyt 10 és 15 Kč. Szegényház-sor 1. sz. 395

Eladó 2 szobás ház mellékhelyiséggel. Barai-utca 22. 441

Használt 3—4 lámpás rádiót teljesen felszerelve keres megvételre KAPSA Hron. Nemce. 462

Kiadó 2 szobás lakás apr. 1.-étől. — Bernalák u. 8. 454

Egy ügyes fiu tanulóknak fölvetetik MÉSZÁROS kovácsmesternél Lvica. 455

Sajáttermesű boraim kimérését megkezdem április elejétől. 1 liter 6 korona. POLGÁR JÁNOS Tabány u. 11. sz. 456

Tervezést, kőműves munkákat legálal SLEHÉR okl. kőm. mester Tabán 1. — Díjmentes költségvetés. 457

Egy kétágas szoba azonnal kiadó Kersék utca 26 449

Prágai sonkákra, valamint élő dunai halakra előjegyzést elfogad közszönettel LACHKY Lvica. 459

Fürdőkád, nagy, jókarban eladó. Vojanská ul. 67. 460

Más elfoglaltság miatt jóforgalmu fűszerüzlet lakással átadó. Cim a kiadóban. 462

Szoba konyha kiadó elsejétől Kollár-utca 28. 463

Eladó fürdő-kád, mosó-katlan házzal, szecskavagó-gép és tűzhely Polgár-utca 13 464

Egy esinosan butorozott szoba konyhával, esetleg konyha nélkül azonnalra kiadó. Bővebbet KOHN fodrásznál. 465

Jó házikoszt és különbejáratu butorozott szoba villanyvilágítással kiadó Nádražný rad. č. 9. (Vasuti vendéglő mögött. 466

Eladó jókarban levő sport gyermekkosci és egy sparhet. Kollár u. 20. 467

Egy különbejáratu szoba butorral, vagy anélkül kiadó április 1.-étől. Csáky-utca 6. szám. 470

Eladó Kaka elején 25 évig adomentes modern új ház; 3 szoba elő. — felszerelt fürdő — és cselédszoba, terras, vízvezetékekkel, teljes souterainnal. — Ugyanott telkek jutányosan kaphatók. — Bővebbet BORCSÁNYI és CSERNÁK. 18

Eladó gazdasági épület és szántóföld a Cigánka dűlőben. Kersék u. 3. 471

Ház eladó Botka-u. 11, nagy udvar és kerttel. Érdeklődni Mező-u. 7. 472

Jó házikoszt kapható az új betegsegélyző szomszédságban. Kálnai u. 37. 473

Kiadó Mángorló u. 35/a házban egyedülálló modern lakás kerttel. — Érdeklődni özv. NEUMANNÉNÁL Koháry-utca 18. 474

Kifutó- fiu felvétetik apr. 1.-re. BAROSKA Lvica. 475

Tanuló leány felvétetik REITER fodrásznál. 478

Használt vasredőnyt veszünk ajtóra. Bernáth és Fenyvessi Léva. 479

Eladó kárat rollóval, üzleti állványok, villanylámpa. SCHÜCKNÉL, Rozmarinova. 482

Gyermekkosci kifogástalan, világos hálószoza, három lámpásos rádió hangszóróval eladó. Honvéd u. 23. 483

Kiadó 2 szoba, fürdőszobás komplett lakás. Ledányi u. 39. 484

Különbejáratu butorozott szoba kiadó április 1.-től Jokai u. 26. 485

Két szobás utcai emeleti lakás s ugyanott egy üzlethelyiség kiadó. Koháry-utca 1. 447

Telek eladó a Schoeller majorban, jutányosan áron. Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt: KRAUSZ, Schoeller major. Telefon 61. 466

BÚTOR

GYÁRI LERAKAT

AGÁRDY-nál Lvica, Szepessy u. 10.

Hálók, ebédlők, úriszobák,

konyhák, iroda berendezések, hajlított bútorok és

LAKÁSBERENDEZÉS ●

Nagy készlet, kiváló minőség, jótállás mellett, eredeti gyári árak. — Kedvező fizetési feltétel.

Építőtelkek

az Ujmajor és az épülő do hány beváltó mellett fekvő, Schoeller és Társa cég tulajdonát képező területen

eladók

Felvilágosítást ad:

Dr. Simek István
ügyvéd, LEVICE

Valódi ezüst
divatos flapjack

Kč 100.—

Steiner Testvérek-nél

LEVICE

Bafa-cég mellett

BÚTOR

LERAKAT

KOVÁCS
ISTVÁN

LEVICE, Szepessy utca

ZVUKOVÉ ORIENT HANGOS MOZI

Március 26-án vasárnap 2 és fél 4 órakor utoljára Dolly Haas és Gustáv Fröhlich a legjobb német hangos filmpoperetben

KADETT KISASSZONY

Helyárak: 1.20, 2.50, 3.50 és 4.— Kč.

Március 26-án vasárnap 5, 7 és 9 órakor utoljára a legnagyobb 100 %-os magyar énekes zenés beszélőfilm!

CSÓKOLJ MEG ÉDES

Rökk Marika, Rózsahegy Kálmán, Salamón Béla, Somogyi Erzsé, Páger Antal, Gózon Gyula, Dajbukát Ilona, Ráday Imre, Vaszári Piri.

28- és 29-én olcsó helyárak mellett Vlasta Burián főszereplésével a legjobb csehül beszélő hangos film megy.

H A D I M I R Š K A

Március 30-tól április 2-ig Brigitte Helm, Gustáv Diesl, V. Sokolov legjobb szerepe

ATLANTIS KIRÁLYNŐJE

KEVÉS PÉNZÉRT

SZÉP HUSVÉTI AJÁNDÉKOT VÁLASZTHAT A

RENEZSÁNSZÖTVÖS MŰHELYBEN
LÉVÁN, SIMOR UTCA 3.**GELBER;**Későn fekszik, korán kel,
Testét, lelkét győzri el;
Örökös a harci jel,
Elet ereje így viharzik el.E sors utján
Lebegnek Jelki szemeim;
Kiknek mindene,
A szülői szeretete.Gyötrő kín ha kísér,
Körül övez test és vér;
Tőlem nagyobb áldozatot kér,
Mind ez csak a kenyérért.**ZVUKOVÉ APOLLÓ HANGOS
K I N O M O Z I**Vasárnap délután, márc. 26-án 2 és 4 órákor
Népelőadás! — Közkívánatra!**PIRI MINDENT TUD**Pesti vigjáték! — Hangos film!
Főszerepekben: Kabos Gyula,
Dayka Margit, Rátkay Márton
Helyárak: 1.20, 2.50, 3.50, 4 KéVasárnap este, márc. 26-án 6 és 3/4 órákor
utolsó nap, a bájos filmoperett**SZERELMI NÉGYES**Eggerth Mártha, Leó Székács és
Trude Berliner főszereplésévelKedden, szerdán, csütörtökön, március 28,
29—30-án este 3/4 órákor az
idény legnagyobb sikerű német
hangos, nagy katonai vigjáték**A SZOLGÁLAT,****AZ SZOLGÁLAT**Főszerepekben: Ralph A.,
Roberts, Fr. Schulz, Lucie Englis**Értesítés**Nagy választéku érc és
fakoporsó raktáramat**temetkezési •
vállalattal •
bővítettem ki.**De azért ezentul koporsók külön is
bevásárolhatók jutányos árral! - Ravatal
asztal, rav. terítő, gyertyatartók, ajtó-
drapériák, üveges gyászkosci, lámpákkal
összesen 100 KéEgyszerű 2 méter. fakoporsó **100 Ké**
Gyászkoscsit és ravatalt vidékre is kiadom
Kérem a közönség pártfogását, tisztelettel:**AGÁRDY ZSIGMOND**
asztalos, temetkezési vállalata
LEVICE, Szepessy utca 10.**Szépirodalmi művek- és ujdonságok**

nagy

választékban

kaphatók

Nyitrai és Társakönyv-, mű-, zenemű-, papír- és időszaki-
kereskedésben Levice-Léván - Telefon: 98Csak neki köszönhetem
a szép kelengyét.
Kérjen prospektust.

Előnyös fizetési feltételek!

Sokat takarít meg,ha a kerékpárt most az idény előtt adja javításba,
szakszerű javító- és zománczó műhelyembe!GRAMAFONOK
és lemezek
legújabb slágerekVadászfegyverek
és
vadászati cikkek

NAGY VÁLASZTÉKBAN!

BAROSKA J. Levice

Telefon 130

mechanikus, puskaműves

Kálnai u. 3

Legkellemebb és leg-
olcsóbb szórakozást csak a**RADIO**nyújthat. Kevés pénzért —
SOK ÖRÖM!E l ő n y ő s részletfizetési feltételek!!
A villamos hálózati radiokészülékeké
a jövő, amelyek pár perc alatt bárhol
bekapcsolhatók. Vételkötelezettség nélkül
bemutatjuk. Tekintse meg raktárunkat**TUNGSRAM
STANDARD
TELEFUNKEN
PHILIPS****RADIO**készülékekben, minden igénynek meg-
felelő kivitelben. — Villamos vasalók,
termoforok, főzőedények és forralók.
Villamos zseblámpák és elemek. —
150—220 voltos izzólámpák. — Kor-
csolyák, ródlik, skik s egyéb sport és
fényképészeti cikkek. — Gramofonok.**RADIO CENTRAL - KERN TESTVÉREK**

áruházában Léván.

Telefon szám: 14.

Alapított 1881.

Legrégibb szaküzlet! Legnagyobb tapasztalat!